

ธนาคารแห่งประเทศไทย

รายงานแนวโน้มธุรกิจภาคเหนือ
เมษายน 2555

โครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจ/ธุรกิจ
ระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยและนักธุรกิจ

ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ

รายงานแนวโน้มธุรกิจภาคเหนือเดือนเมษายน 2555

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นจากการรวบรวมข้อมูลภาวะธุรกิจและเศรษฐกิจที่ได้จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักธุรกิจสาขาต่าง ๆ ในภาคเหนือ ซึ่งไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทยและไม่ได้สะท้อนความเห็นของบริษัทใดบริษัทหนึ่ง ธนาคารใช้ข้อมูลนี้เพื่อประกอบกับข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ ในการวิเคราะห์และประเมินภาวะเศรษฐกิจ

การคาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจภาคเหนือโดยรวมในไตรมาส 2 ปี 2555 จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการในเดือนเมษายน 2555 พบว่า ส่วนใหญ่ยังมีทิศทางขยายตัวเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน โดยมีแรงขับเคลื่อนจากอุปสงค์ทั้งในและต่างประเทศ สะท้อนจากคำสั่งซื้อล่วงหน้าในภาคอุตสาหกรรมส่งออกโดยเฉพาะสินค้าเกษตรแปรรูปและผลไม้สด ภาคก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์และการบริโภคในประเทศขยายตัว จากปัจจัยสนับสนุนทั้งการลงทุนภาคเอกชน งบประมาณและนโยบายภาครัฐ อาทิ งบประมาณเร่งด่วนเพื่อการซ่อมแซมและป้องกันภัยจากภาวะน้ำท่วม โครงการกระตุ้นเศรษฐกิจและลดภาระผลกระทบจากปัญหาค่าครองชีพมีแนวโน้มสูงขึ้น โครงการรับจำนำสินค้าทางการเกษตร เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ธุรกิจยังคงเผชิญปัจจัยลบจากต้นทุนที่ปรับตัวสูงขึ้น โดยเฉพาะค่าแรงงานและราคาพลังงาน ขณะที่การส่งผ่านภาระต้นทุนไปยังราคาจำหน่ายทำได้เพียงบางส่วน

- **ภาคอุตสาหกรรม** : ขยายตัวทั้งการผลิตเพื่อส่งออกและจำหน่ายในประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มเกี่ยวเนื่องกับอาหาร ผู้ประกอบการบางส่วนสามารถขยายตลาดใหม่ในเอเชียและตะวันออกกลางเพื่อชดเชยตลาดสหรัฐอเมริกาและยุโรปที่ชะลอลง โดยสถานการณ์การเมืองที่สงบ และอัตราแลกเปลี่ยนมีเสถียรภาพเป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญ

- **การบริโภคภาคเอกชน** : การค้าและอุปสงค์ต่อสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อการดำรงชีพยังคงขยายตัวดี ขณะที่สินค้าคงทนประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้าและรถยนต์มีการเร่งผลิตและส่งมอบได้มากขึ้น แนวโน้มปี 2555 คาดว่าจะขยายตัวได้ต่อเนื่อง ปัจจัยสนับสนุนทั้งการลงทุนภาคเอกชน และมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจและนโยบายภาครัฐ

- **ภาคบริการ** : ภาวะการท่องเที่ยวมีแนวโน้มทรงตัวหลังเทศกาลสงกรานต์และเข้าสู่ช่วง Low season อย่างไรก็ตาม ความร่วมมือและการสนับสนุนจากทั้งภาครัฐและเอกชนในการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวและประชุมสัมมนา ได้ช่วยให้มีนักท่องเที่ยว นักธุรกิจและบุคคลทั่วไปเดินทางเข้ามาจังหวัดสำคัญด้านการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น อนึ่ง นโยบายของรัฐบาลทั้งค่าจ้างขั้นต่ำและลดอัตราค่าพลังงาน ส่งผลกระทบต่อต้นทุนประกอบการค่อนข้างมาก และต้องบริหารจัดการต้นทุนให้ลดลง

- **ภาคอสังหาริมทรัพย์** : ธุรกิจบ้านจัดสรรและอาคารชุดในภาคเหนือยังมีทิศทางเติบโตต่อเนื่องจากความต้องการของท้องถิ่นและต่างถิ่นเพื่ออยู่อาศัยและเพื่อการลงทุนให้เช่า ด้านราคามีแนวโน้มสูงขึ้นตามราคาวัสดุก่อสร้างและค่าแรงงานที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น

- **การลงทุน** : ธุรกิจที่สำรวจส่วนใหญ่มีแผนขยายการลงทุนเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตและทดแทนแรงงานคน อาทิ การขยายโครงการจัดสรรใหม่ การขยายพื้นที่โรงงาน การซื้อเครื่องจักร และการขยายสาขาในการให้บริการ เป็นต้น

- **แรงงาน** : ธุรกิจส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาแรงงานขาดแคลนต่อเนื่องทั้งแรงงานฝีมือและไร้ฝีมือ โดยเฉพาะภาคการผลิตและภาคบริการ ผู้ประกอบการปรับตัวโดยใช้เครื่องจักรทดแทนแรงงานคน เปลี่ยนการจ้างเป็นรายชิ้นแทนรายวัน จ้างเหมาช่วงให้ผู้ประกอบการรายอื่น และการใช้ Outsource แทนการจ้างพนักงานประจำมากขึ้น

ผลการสำรวจข้อมูลคาดการณ์ภาวะธุรกิจไตรมาส 2 ปี 2555 จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักธุรกิจและองค์กรธุรกิจต่างๆ ในภาคเหนือ จำนวน 19 ราย เดือนเมษายน 2555 สรุปได้ดังนี้

ภาคอุตสาหกรรม

ไตรมาส 2 ปี 2555 แนวโน้มขยายตัวจากความต้องการของตลาดในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะตลาดจีนและอาเซียนซึ่งมีกำลังซื้อสูง ขณะที่การปรับราคาขายทำได้เพียงบางส่วน เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจผันผวนและการแข่งขันรุนแรง ทำให้การเจรจาขอปรับราคาขายกับลูกค้ารายเก่าค่อนข้างยากและส่วนใหญ่มีการทำสัญญาล่วงหน้า เว้นแต่กรณีเป็นสินค้ารูปแบบใหม่และ/หรือลูกค้ารายใหม่สามารถส่งผ่านราคาได้มากขึ้น

- **อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป : ธุรกิจแปรรูปผักและผลไม้** แนวโน้มปี 2555 คาดว่ายอดขายเพิ่มขึ้นเนื่องจากความต้องการสินค้ากลุ่มอาหารยังคงขยายตัวดีและรูปแบบการบริโภคสมัยใหม่ที่ต้องการอาหารสำเร็จรูปเพื่อประหยัดเวลามากขึ้น ธุรกิจส่วนใหญ่ประสบปัญหาแรงงานขาดแคลนทำให้เกิดการแข่งขันด้านแรงงานสูง **ธุรกิจส่งออกผลไม้สด** แนวโน้มยอดขายปี 2555 เพิ่มขึ้นกว่าปีก่อนโดยเฉพาะประเทศจีน ตามกำลังซื้อที่มีอยู่สูงและความต้องการยังมีอยู่ต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม คาดว่าราคาผลไม้โดยเฉพาะลำไยจะปรับตัวลดลงเนื่องจากผลผลิตในประเทศมีมาก

- **อุตสาหกรรมผลิตและส่งออกสิ่งทอ ประเภทงานปัก** : ไตรมาส 2 และทั้งปี 2555 คาดว่ายอดขายเพิ่มขึ้นไม่มากนัก ผลจากภาวะเศรษฐกิจถดถอยในสหรัฐอเมริกาและยุโรป อย่างไรก็ตาม ธุรกิจปรับตัวโดยการขยายตลาดใหม่ในเอเชียและรับงานลูกค้ารายย่อยต่างประเทศเพิ่มขึ้น

- **หัตถอุตสาหกรรม : ผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย** คาดว่า ยอดจำหน่ายในไตรมาส 2 จะขยายตัวจากคำสั่งซื้อของลูกค้าญี่ปุ่นที่มีความต้องการสินค้าตกแต่งบ้านมากขึ้น รวมถึงการออกงานแสดงสินค้า BIG ต้นทุนผ้าฝ้ายและวัสดุปรับสูงขึ้นมาก แรงงานมีฝีมือยังขาดแคลนและการปรับราคาขายทำได้เฉพาะสินค้าใหม่ ธุรกิจปรับตัวโดยการออกแบบสินค้าใหม่และปรับเปลี่ยนวัตถุดิบบางชนิดเพื่อลดต้นทุน **ผลิตภัณฑ์จากผ้าและกระดาษสา** ยอดจำหน่ายเพิ่มขึ้นจากความนิยมสินค้าที่มีรูปแบบและการตัดเย็บปราณีตของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ปัจจุบันมีคำสั่งซื้อล่วงหน้าจนถึงกลางปี 2555 ต้นทุนการผลิตปรับตัวสูงขึ้นโดยเฉพาะค่าวัตถุดิบและค่าแรงงาน ขณะที่การปรับราคาไม่สามารถทำได้ทันทีและต้องรอเจรจาในคำสั่งซื้อรอบต่อไป

- **ธุรกิจโรงสีข้าว** : ปริมาณผลผลิตข้าวของตลาดโลกเพิ่มขึ้น ส่งผลให้แนวโน้มราคาส่งออกข้าวของไทยในปี 2555 อาจไม่สูงมากเท่ากับปี 2551 ขณะที่ผลผลิตข้าวนาปรังฤดูกาลผลิตปี 2555 คาดว่า จะเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ผลจากมาตรการรับจำนำ ปริมาณน้ำ และภาวะอากาศเอื้ออำนวย

- **ธุรกิจโรงงานน้ำตาล** : ผลผลิตน้ำตาลปี 2555/56 คาดว่า จะเพิ่มขึ้นตามผลผลิตอ้อยต่อไร่ที่สูงขึ้น ด้านราคาคาดว่าจะสูงกว่าปี 2555 ตามราคาน้ำตาลในตลาดโลก ปัจจุบันภาวะการแข่งขันในประเทศรุนแรงขึ้นจากการมีผู้ประกอบการรายใหญ่รายใหม่หลายรายสนใจเปิดโรงงาน แต่คาดว่าจะไม่กระทบต่อการส่งออก เนื่องจากตลาดต่างประเทศสามารถรองรับผลผลิตที่ผลิตได้ทั้งหมด

การค้าและอุปโภคบริโภคภาคเอกชน

แนวโน้มไตรมาส 2 ปี 2555 การค้าและการบริโภคภาคเอกชนขยายตัวดีทั้งในสินค้าคงทน อาทิ รถยนต์และรถจักรยานยนต์ และสินค้าอุปโภคบริโภคทั่วไป โดยมีแรงส่งสำคัญจากนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ

- **ธุรกิจจำหน่ายรถยนต์ :** ยอดจำหน่ายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากความต้องการที่มีอยู่มาก ส่วนหนึ่งจากยอดค้างจองในปีที่ผ่านมาและผลของนโยบายรถคันแรก แม้ว่าราคาพลังงานจะเพิ่มสูงขึ้นแต่ไม่ส่งผลกระทบต่อกำลังซื้อของผู้บริโภคมากนัก และในส่วนของค่ายรถยนต์ได้เตรียมพลังงานทางเลือก เช่น รถยนต์ Hybrid เพื่อลดการใช้น้ำมัน

ภาคบริการ

ภาวะการท่องเที่ยวหลังเทศกาลสงกรานต์มีแนวโน้มทรงตัวจากปัจจัยฤดูกาล อย่างไรก็ตามความร่วมมือและการสนับสนุนจากทั้งภาครัฐและเอกชนในการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวและประชุมสัมมนา เช่น งานพระราชทานปริญญาบัตรมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือในเดือนเมษายน การเดินทางมาเยือนเชียงใหม่และภาคเหนือตอนบนของผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 10,000 คนหลังการประชุม rotary โลกที่กรุงเทพฯ และการประชุมนานาชาติ World Tourism Organization (UNWTO) ในเดือนพฤษภาคมส่งผลให้หมื่นนักท่องเที่ยว นักธุรกิจและบุคคลทั่วไปเดินทางเข้ามาจังหวัดสำคัญด้านการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ธุรกิจยังคงได้รับผลกระทบจากต้นทุนการดำเนินงานที่สูงขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของค่าจ้างแรงงาน วัตถุดิบ และราคาพลังงาน โรงแรมส่วนใหญ่ปรับตัวโดยการบริหารจัดการต้นทุนและค่าใช้จ่ายให้ลดลง และมีแผนขยายตลาดลูกค้าใหม่กลุ่มตะวันออกกลาง เช่น อิหร่านและตุรกี กลุ่มเอเชีย เช่น อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม เนื่องจากมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจสูง และไม่อ่อนไหวต่อสถานการณ์ภายในประเทศ

- **ธุรกิจโรงแรม :** ไตรมาส 2 ปี 2555 ภาวะธุรกิจมีแนวโน้มทรงตัวเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน เนื่องจากเริ่มเข้าสู่ช่วง Low season ของภาคเหนือและธุรกิจมีการแข่งขันสูง อีกทั้งขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสถานการณ์หมอกควันที่คลี่คลายลง อย่างไรก็ตาม ในไตรมาส 3 คาดว่าจะมีรายได้จากการประชุมสัมมนาของหน่วยงานราชการเป็นหลัก สำหรับช่วงสงกรานต์ที่ผ่านมาอัตราการเข้าพักค่อนข้างทรงตัวเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

- **ธุรกิจจำหน่ายอาหาร :** ทรงตัวหลังเทศกาลสงกรานต์และตามทิศทางของภาคการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม ยังมีโอกาสที่จะขยายตัว จากการจัดกิจกรรมสนับสนุนการท่องเที่ยวของทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีอย่างต่อเนื่อง เช่น บริษัทเอกชนจากจีนจองจัดเลี้ยงขนาดใหญ่ช่วงเดือนมิถุนายน 2555 เพื่อเลี้ยงรับรองลูกค้าและพนักงานถึง 1,900 คน เป็นต้น ขณะที่แนวโน้มครึ่งหลังปี 2555 คาดว่ามีรายได้เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน ตามความต้องการบริโภคและภาวะการท่องเที่ยวเชียงใหม่ที่เติบโตดี อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการมีความกังวลเกี่ยวกับราคาวัตถุดิบและเชื้อเพลิงที่ปรับตัวสูงขึ้น ทำให้ต้องปรับขึ้นราคาอาหารบางรายการ ซึ่งเกรงว่าอาจส่งผลกระทบต่อรายได้และกำลังซื้อของผู้บริโภค

ภาคอสังหาริมทรัพย์

ธุรกิจบ้านจัดสรรและอาคารชุดในภาคเหนือมีทิศทางเติบโตต่อเนื่อง จากความต้องการของคนในท้องถิ่นและต่างถิ่น เพื่ออยู่อาศัยและเพื่อการลงทุนให้เช่า ด้านราคามีแนวโน้มสูงขึ้นตามราคาวัสดุก่อสร้างและค่าแรงงานที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่า ผังเมืองใหม่ ภาวะแรงงานขาดแคลนและการแข่งขันที่รุนแรงจะเป็นอุปสรรคสำคัญในการขยายธุรกิจ

- **ธุรกิจบ้านจัดสรรและอาคารชุด** : แนวโน้มไตรมาส 2 ยอดจำหน่ายมีทิศทางขยายตัวจากความต้องการของผู้อยู่อาศัยและนักลงทุนที่มีอย่างต่อเนื่อง สะท้อนจากยอดจองและจำหน่ายบ้านจัดสรรและอาคารชุดที่เพิ่มขึ้นมาก ส่วนใหญ่เป็นการซื้อเพื่ออยู่อาศัยจริง มีเพียงร้อยละ 20-30 ซื้อเพื่อลงทุนและให้เช่าต่อ ขณะที่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ประสบปัญหาการก่อสร้างล่าช้าและบ้านเสร็จไม่ทันขาย เนื่องจากมีผู้ประกอบการทั้งจากส่วนกลางและท้องถิ่นเข้ามาลงทุนจำนวนมาก ทำให้เกิดการแย่งแรงงาน ประกอบกับ ความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบของผังเมืองใหม่ทำให้มีการเร่งลงทุนขยายโครงการจัดสรรใหม่ก่อนผังเมืองใหม่บังคับใช้

ภาคการลงทุน

ธุรกิจที่สำรวจส่วนหนึ่งยังมีแผนการลงทุนเพิ่มเติม เช่น **ธุรกิจแปรรูปเกษตร/ส่งออกผลไม้สด** มีแผนงานขยายโรงเรือนเพาะปลูก โรงคัดแยกพืช และซื้อเครื่องจักรเพื่อทดแทนแรงงานคน **ธุรกิจโรงแรม** มีแผนสร้างศูนย์การค้าในรูปแบบ Community Mall เพื่อรองรับตลาดกลุ่มประชุมสัมมนา **ธุรกิจบ้านจัดสรร** ขยายการลงทุนโครงการก่อสร้างคอนโดมิเนียมและบ้านจัดสรร รวมถึง การนำระบบก่อสร้างโดยใช้ชิ้นส่วนสำเร็จรูป (Prefabrication System) มาใช้ในการก่อสร้างเพื่อทดแทนแรงงานที่ขาดแคลน และ **ธุรกิจจำหน่ายสินค้าหัตถกรรม** มีแผนวิจัยและพัฒนา ร่วมกับภาครัฐและสถาบันการศึกษา โดยนำเทคนิคทางวิทยาศาสตร์ใหม่ ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มผลผลิต

ต้นทุนและการปรับราคาขาย

ธุรกิจที่สำรวจมีต้นทุนการดำเนินงานสูงขึ้น ทั้งต้นทุนวัตถุดิบ ค่าแรงงาน ค่าเชื้อเพลิง และค่าใช้จ่ายอื่น การปรับตัวมีทั้งพิจารณาเปลี่ยนวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพและลดส่วนสูญเสียในกระบวนการผลิต ลดปริมาณสินค้าคงเหลือ และเลือกผลิตสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มหรือมี Margin สูง ธุรกิจที่สำรวจส่วนใหญ่ปรับราคาขายได้ยากหรือเพียงบางส่วน อาทิ **ธุรกิจแปรรูปเกษตร** การเจรจาขอปรับราคาจำหน่ายสินค้าทำได้เพียงบางส่วน เนื่องจากปกติได้ทำสัญญาล่วงหน้าเป็นรายปี **ธุรกิจผลิตและจำหน่ายสินค้าหัตถกรรม** การเจรจาขอปรับราคาสินค้าทำได้ยาก เนื่องจากเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าหลักประสบปัญหาและผันผวน ธุรกิจปรับตัวโดยการออกแบบสินค้าใหม่และปรับเปลี่ยนวัตถุดิบบางชนิดเพื่อลดต้นทุน **ธุรกิจโรงแรม** ไม่สามารถปรับราคาขายได้มากนัก เนื่องจากการแข่งขันสูง อย่างไรก็ตาม **ธุรกิจบ้านจัดสรร** สามารถส่งผ่านต้นทุนไปยังราคาขายให้ผู้บริโภคได้ค่อนข้างมาก เนื่องจากมีความต้องการสูง

แรงงาน

ตลาดแรงงานมีแนวโน้มตึงตัวและแข่งขันสูงด้านราคาเพื่อรักษาแรงงานมีฝีมือ เช่น ธุรกิจโรงแรม และบ้านจัดสรร ผู้ประกอบการปรับตัวโดยจ้าง Outsource แทนพนักงานประจำ เปลี่ยนการจ้างเป็นรายชิ้นแทนรายวัน จ้างเหมาช่วงให้ผู้ประกอบการรายอื่น และใช้เครื่องจักรทดแทนแรงงานมากขึ้น

ส่วนเศรษฐกิจภาค

สำนักงานภาคเหนือ

พฤษภาคม 2555

ข้อมูลเพิ่มเติม : โทร. 0-5393-1165, 1158